

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Den 2. juli 2020
MFVM 105

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF for så vidt angår mærkning af allergifremkaldende duftstoffer i legetøj (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF for så vidt angår mærkning af allergifremkaldende duftstoffer i legetøj (komitesag). Forslaget medfører, at antallet af mærkningspligtige duftstoffer for legetøj udvides, således at de inkluderer 64 yderligere duftstoffer, som er vurderes allergifremkaldende hos mennesker af Den Videnskabelige Komité for Forbrugersikkerhed (VKF), og hvor det vurderes vigtigt, at forbrugerne får information om indholdet. Forslaget forventes at blive sat til skriftlig afstemning i komitéen for legetøjssikkerhed med frist den 13. juli 2020. Forslaget vurderes generelt at have positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da det bidrager til mere viden om allergifremkaldende stoffer i legetøj og medvirker til, at forbrugerne kan træffe et oplyst valg og undgå eksponering for allergifremkaldende stoffer. Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, eller økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. De lovgivningsmæssige konsekvenser er, at forslaget skal implementeres i bekendtgørelse nr. 309 af 3. april 2017 om sikkerhedskrav til legetøjsprodukter. Regeringen er positivt indstillet over for forslaget, da det hæver beskyttelsesniveauet. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF for så vidt angår mærkning af allergifremkaldende duftstoffer i legetøj.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 46, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF om sikkerhedskrav til legetøj. Optagelsen af stoffer på bilag II, del III, punkt 11, tredje afsnit, vedtages efter forskriftsprocedure med kontrol i komitéen for legetøjssikkerhed, der er nedsat med hjemmel i legetøjsdirektivets artikel 47, stk. 2.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i komitéen for legetøjssikkerhed. Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komitéen for legetøjssikkerhed, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der udtaler sig med kvalificeret flertal inden for 2 måneder. Kommissionen underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis Rådet vedtager forslaget eller ikke udtaler sig inden for fristen, skal forslaget sendes til Europa-Parlamentet til legalitetskontrol. Kommissionen vedtager forslaget, hvis Europa-Parlamentet ikke inden for en frist på 4 måneder har gjort indsigelse mod forslaget.

Forslaget forventes at blive sat til skriftlig afstemning i komitéen for legetøjssikkerhed med frist den 13. juli 2020.

Formål og indhold

Forslaget fra Kommissionen er baseret på en udtalelse fra Den Videnskabelige Komité for Forbrugersikkerhed (VKF) af 26.-27. juni 2012¹ om duftallergener i kosmetiske produkter, hvori det noteres, at kontaktallergi over for duftstoffer er et almindeligt, betydeligt og relevant problem i Europa, og at eksponeringen for duftstoffer skyldes brug af forbrugerprodukter, herunder legetøj. VKF bemærker også, at der i de seneste år er opstået en tendens til at tilsætte kemiske duftstoffer til mange typer forbrugerprodukter som f.eks. børnelegetøj, som kan bidrage væsentligt til forbrugerens eksponering for duftstoffer via huden. Dette understøttes af en kortlægning af allergifremkaldende stoffer i produkter til børn, foretaget af Miljøstyrelsen, som viser, at der er allergifremkaldende duftstoffer i forskellige typer legetøj, herunder modellervoks, slim, dukker, bamser og gummibånd. VKF's udtalelse indeholder blandt andet en oversigt over en række duftstoffer, som er etablerede kontaktallergener (det vil sige allergifremkaldende) hos mennesker (tabel 13-1 i VKFs udtalelse), og hvor det derfor vil være relevant at informere brugerne om et indhold af stofferne.

Ekspertgruppen for Sikkerhedskrav til Legetøj har på et møde 13. september 2019 konkluderet, at de stoffer, der fremgår af tabel 13-1 i VKF's udtalelse, bør være omfattet af mærkningskrav, når de forekommer i legetøj. Det skyldes blandt andet, at et allergifremkaldende stof er allergifremkaldende, uanset om det forekommer i kosmetiske produkter eller legetøj. Stoffets såkaldte iboende egenskab er uafhængig af stoffets anvendelse, og effekterne ved stoffet vil være den samme, uanset om stoffet anvendes i kosmetik eller legetøj.

På baggrund af udtalelserne fra VKF samt konklusionen fra Ekspertgruppen for Sikkerhedskrav til Legetøj, foreslår Kommissionen, at udvide listen over allergifremkaldende duftstoffer, der skal mærkes på legetøj med duftstoffets navn. Tabellen i bilag II, del III, punkt 11, tredje afsnit, i direktiv 2009/48/EF vil, således udvides til også at omfatte de duftstoffer fra tabel 13-1 i VKFs udtalelse, som endnu ikke er omfattet af et forbud eller mærkningskrav i direktiv 2009/48/EF. Listen over mærkningspligtige duftstoffer vil således blive udvidet fra 11 til 71.

Ændringerne foreslås at gælde 18 måneder efter offentliggørelsen i EU-tidende.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget er et direktiv, og skal derfor implementeres i dansk ret ved en ændring af bekendtgørelse nr. nr. 309 af 3. april 2017 om sikkerhedskrav til legetøj.

Konsekvenser

Forslaget er et direktiv, og skal derfor implementeres i dansk ret. Implementeringen sker ved en ændring af bekendtgørelse nr. nr. 309 af 3. april 2017 om sikkerhedskrav til legetøj.

¹ VKF's udtalelse om duftallergener i kosmetiske produkter, 26.-27. juni 2012 (SCCS/1459/11).

http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_102.pdf

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget skønnes at have positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark, idet der er tale om en udvidelse af mærkningsreglerne for allergifremkaldende stoffer på legetøj. Forslaget bidrager til mere viden om allergifremkaldende stoffer i legetøj og medvirker til, at forbrugerne kan træffe et oplyst valg og undgå eksponering for allergifremkaldende stoffer.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Rådet for Grøn Omstilling finder som udgangspunkt, at alle allergifremkaldende stoffer samt duftstoffer bør forbydes i legetøj. Rådet for Grøn Omstilling kan derfor ikke direkte støtte forslaget om, at yderligere 64 duftstoffer inkluderes som mærkningspligtige duftstoffer for legetøj. Rådet for Grøn Omstilling ser det dog som en udmærket overgang i forhold til, at de på sigt forhåbentligt forbydes. Rådet for Grøn Omstilling opfordrer derfor til, at det bliver en særlig dansk prioritet at få forbudt alle duftstoffer i legetøj og at det bliver tydeligt beskrevet i direktivet, hvordan mærkningen skal fremgå. Herudover bemærker Rådet for Grøn Omstilling, at ændringerne burde kunne træde i kraft meget tidligere end 18 måneder efter offentliggørelsen i EU-tidende. Rådet for Grøn Omstilling mener, at 3-6 måneder burde være tilstrækkeligt til at ændre udformningen af emballagen eller det konkrete legetøj, så mærkningen fremgår tydeligt.

Forbrugerrådet Tænk så gerne, at stofferne blev forbudt i legetøj, og vil opfordre til at kæmpe for et forbud, som er på linje med Miljøstyrelsens anbefalinger om, at børn ikke skal udsættes for parfume og andre allergifremkaldende stoffer.

Det skal hertil bemærkes, at der fra dansk side arbejdes på at forbyde parfumestoffer, særligt parfumestoffer med allergifremkaldende egenskaber, da parfumestoffer generelt anses for ikke at være nødvendigt for legeværdien. Direktivet er dog udformet således, at man for parfumestoffer følger de anbefalinger, der gives i forhold til mærkning og forbud i kosmetik. Det skal i den forbindelse bemærkes at de yderligere 64 parfumestoffer endnu ikke er blevet mærkningspligtige i kosmetik.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ønsker at begrænse befolkningens udsættelse for farlige stoffer, herunder børn, som er en udsat forbrugergruppe. Fra regeringens side er man derfor enig i, antallet af deklareringspligtige parfumestoffer bør øges, således at det bliver nemmere for forbrugerne at få information om, hvorvidt legetøj indeholder allergifremkaldende stoffer.

Regeringen arbejder generelt på at forbyde parfumestoffer, særligt parfumestoffer med allergifremkaldende egenskaber, da parfumestoffer generelt anses for ikke at være nødvendigt for legeværdien.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.